

Previerka národného etalónu – hodnotiaci list NE 020/B

Národný etalón:	NÁRODNÝ ETALÓN TEPLITOV V ROZSAHU 962°C AŽ 2200°C – NE 020/B
Hodnotil:	Ing. Peter Vrabček, CSc.

		Vyhovuje (áno/nie)
1	Technický stav etalónu Slovné hodnotenie: Technické riešenie etalónu je založené na štandardnom modeli podľa ITS-90 s použitím modelu čierneho telesa s teplotou tuhnúceho zlata a fotoelektrického pyrometra pracujúceho na nominálnej vlnovej dĺžke 650 nm. Pyrometer sa nadväzuje na stupnicu spektrálnej responzivity realizovanú v rámci NE žiarivého toku a intenzity ožarovania NE 005. Rozšírenie stupnice pre teploty -20°C až 2200°C je realizovaná sústavou 3 modelov čierneho telesa a súborom pyrometrických žiaroviek. Pre extrapoláciu sa využívajú prostriedky a metódy laboratória optickej rádiometrie a spolu práca s laboratóriom teploty vo forme nadväznosti na etalón teploty NE 020/A. Zariadenia pre teplotnú stupnicu v rozsahu -20°C až +30°C sú technicky zastarané a vzhľadom na odovzdávanie jednotky je nevyhnutná ich inovácia.	ÁNO
2	Podmienky uchovávania a používania etalónu Slovné hodnotenie: Etalónové zariadenie je prevádzkované v laboratóriu spoločne s etalónom žiarivého toku a intenzity ožarovania. Toto riešenie je optimálne hľadisku využitia meracej techniky, ktorá je čiastočne kompatibilná pre oba etalóny. Problém spôsobuje nedostatočný odvod tepla pri prevádzke modelov čierneho telesa na teplotách nad 1000°C, čo sa prejavuje zvýšením štandardnej teploty 22°C o 2 až 3°C.	ÁNO
3	Kvalifikácia personálu uchovávajúceho etalón Slovné hodnotenie: Osoba zodpovedná za etalón spĺňa odborné požiadavky na ňu kladené. Súčasný stav je vychovujúci.	ÁNO
4	Zabezpečenie prenosu reprodukovaných hodnôt na ostatné etalóny Slovné hodnotenie: Sú vytvorené základné technické predpoklady pre prenos jednotiek na užívateľské meradlá v plnom požadovanom rozsahu -20°C až 2200°C. Nedostatkom je, že merania vždy vyžadujú modifikáciu meracej zostavy a využitie častí z primárneho etalónu, čo narušuje práce zamerané na údržiavanie a rozvoj etalónu.	ÁNO
5	Zachovanie metrologických parametrov NE na požadovanej úrovni Slovné hodnotenie: V priebehu existencie sa laboratórium zúčastnilo dvoch porovnávacích meraní v rámci Eurametu. Výsledky posledných porovnávacích meraní vykonaných v roku 2002 však doteraz pilotným laboratóriom NMI – VSL neboli vyzodnotené. Ako nepriame porovnanie autor správy použil výsledky porovnávacích meraní CCT, ktoré boli vykonané pred uvedenými meraniami Euramet s použitím rovnakých žiaroviek. Tieto „ilegálne“ výsledky porovnania vykazujú významné odchýlky pre stupnicu SMU, ale vzhľadom	ÁNO

Previerka národného etalónu – hodnotiaci list

	na to, že merania boli vykonané v rôznych časoch, ich interpretácia a následné technicko-experimentálne opatrenia vyžadujú dôkladnú analýzu. Ako verifikačné testy s cieľom preverenia stability teplotnej stupnice sa vykonáva porovnávaním teplotnej stupnice modelu čierneho telesa B2 (Land 1600) a stupnice teploty uchovávanej na fotoelektrickom pyrometri FEP 1. Výsledky sú zhrnuté vo výročných správach.	
6	Preskúmanie dokumentácie k NE	
	Slovné hodnotenie: Dokumentácia k NE je vo forme papierovej a elektronickej. Elektronické dokumenty sú pravidelne zálohované. V dokumentácii nie sú žisgne nedostatky.	ÁNO
	Celkové zhrnutie: Etalón vyhovuje svojimi technickými a metrologickými parametrami požiadavkám kladeným na NE.	ÁNO
	Návrh odporúčaní na ďalšiu činnosť: • Inovácia zariadení etalónu hlavne z hľadiska dosiahnutia lepšej stability teploty v laboratóriu a pre zabezpečenie extrapolácie v rozsahu -20°C až +30°C • realizovať ďalšie medzinárodné porovnávacie meranie v nadchádzajúcом období	ÁNO

Výsledné odporúčanie:

Odporúčam predĺženie platnosti certifikátu národného etalónu.

Bratislava, 24. 02. 2011

Podpis hodnotiteľa